

and Research - EMPIR). Projekty były realizowane przez konsorcja utworzone przez narodowe instytuty metrologiczne z kilkunastu krajów europejskich. Aktualnie kieruje interdyscyplinarnym zespołem badawczym Uniwersytetu Zielonogórskiego, który wspólnie z instytutem badawczym IHP GmbH - Innovations for High Performance Microelectronics / Leibniz-Institut für innovative Mikroelektronik IHP Frankfurt (Oder) realizuje projekt badawczy (2019 - 2022) „SmartRiver: Intelligentes Odergebiet / SmartRiver: Intelligentne Nadodrże” finansowany ze środków UE w ramach Programu Współpracy INTERREG V A BB-PL 2014 - 2020. Prof. R. Rybski swoje międzynarodowe doświadczenia badawcze miał również okazję zdobywać podczas kilkumiesięcznych staży, które odbył w Technische Universität Ilmenau (stypendium DAAD) oraz w Physikalisch Technische Bundesanstalt Braunschweig (Niemcy).

Prof. R. Rybski jest promotorem w trzech przewodach doktorskich. Jeden z nich został zakończony obroną pracą doktorską, obrona prac w dwóch pozostałych przewodach jest planowana w 2021 r.

Ważnym obszarem aktywności prof. R. Rybskiego jest działalność dydaktyczna i organizacyjna prowadzona w ramach współpracy międzynarodowej. Dotyczy to w szczególności kontaktów z Technische Hochschule Mittelhessen (Giessen, Niemcy), z którą Uniwersytet Zielonogórski intensywnie współpracuje w zakresie działalności dydaktycznej i naukowej w ramach zawartej w 1997 r. umowy partnerskiej. Prof. R. Rybski jest od początku koordynatorem tych działań i równocześnie współautorem najważniejszego projektu tej współpracy, związanego z wymianą studentów - Zintegrowanych Studiów Zagranicznych

Uniwersytetu Zielonogórskiego i Technische Hochschule Mittelhessen (ZSZ UZ-THM). W tych dwujęzycznych kończących się podwójnym dyplomem studiach, uczestniczyło dotychczas (lata 2000-2019) ponad 50 studentów UZ, 43 otrzymało już „podwójne dyplomy”. Za wieloletnią współpracę z uczelnią niemiecką Senat Technische Hochschule Mittelhessen przyznał prof. R. Rybskiemu w 2014 r. Medal Hugo-von-Ritgena. Medal ten przyznawany jest od 2005 roku osobom w szczególny sposób zasłużonym dla TH Mittelhessen.

Prof. R. Rybski w latach 1996 - 2002 pełnił funkcję prodziekana Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji, od 2008 r. pełni funkcję dyrektora Instytutu Metrologii, Elektroniki i Informatyki, w latach 2012-2018 był członkiem Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego. Od 2015 r. jest członkiem Komisji Nauk Elektrycznych oddz. PAN w Poznaniu. Jest również członkiem szeregu stowarzyszeń naukowych i organizacji technicznych, w tym m.in. Polskiego Towarzystwa Techniki Sensorowej i Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej (PTE-TiS), w którym pełni funkcję przewodniczącego Zarządu Oddziału w Zielonej Górze (od roku 2017) oraz członka Zarządu Głównego w Warszawie.

Za swoją działalność naukową prof. R. Rybski był wielokrotnie wyróżniany nagrodą Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego. W roku 2005 otrzymał Srebrny Krzyż Zasługi Prezydenta RP.

Prof. R. Rybski jest wieloletnim współpracownikiem Miłośnika UZ, serdecznie gratulujemy!

PROF. DR HAB. MARIAN GIERTYCH

Miło nam poinformować, że 26 lutego 2021 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda nadał tytuł profesora w dyscyplinie nauki leśne dr. hab. **Marianowi Giertychowi**, pracownikowi Instytutu Nauk Biologicznych Uniwersytetu Zielonogórskiego.

FOT. ARCHIWUM PRYWATNE PROF. M. GIERTYCHA

Prof. **Marian Giertych** urodził się w 1965 r. w Kórniku, gdzie w otoczeniu jednego z najbardziej znanych arboretów w Polsce kształtowały się jego zainteresowania przyrodnicze. Studia biologiczne ukończył na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, broniąc w 1990 r. pracy magisterskiej pt. *Klasyfikacja ornitologiczna i ocena charakteru awifauny lęgowej jezior eutroficznych na przykładzie Rynny Kórnicko-Zaniemskiej*. Po studiach podjął pracę w Instytucie Dendrologii PAN w Kórniku, gdzie pod kierunkiem prof. Piotra Karolewskiego przygotował rozprawę doktorską pt. *Fenole jako wskaźnik reakcji sosny zwyczajnej na warunki skażonego środowiska*, którą obronił na Wydziale Leśnym ówczesnej Akademii Rolniczej w Poznaniu (obecnie Uniwersytet Przyrodniczy). Kontynuując pracę w Instytucie Dendrologii przygotował pracę habilitacyjną składającą się z cyklu publikacji pod zbiorczym tytułem *Interakcje rośliny - roślinożer-*

cy na przykładzie drzew i owadów. Rozprawę obronił na Wydziale Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w 2010 r. Od tego czasu prof. Marian Giertych związany jest z Wydziałem Nauk Biologicznych Uniwersytetu Zielonogórskiego, gdzie pracuje w Katedrze Botaniki i Ekologii, nadal pracuje również w Instytucie Dendrologii PAN w Kórniku.

Zainteresowania badawcze Profesora koncentrują się wokół dwóch obszarów: ekofizjologii roślin i entomologii eksperymentalnej. Bada czynniki kształtujące interakcje owadów z roślinami, reakcje obronne roślin, czynniki warunkujące miejsca żerowania owadów, a w szczególności owady tworzące galasy i owady minujące. Kierował kilkoma projektami badawczymi z tego zakresu i jest autorem kilkudziesięciu publikacji naukowych. Wyniki jego badań interakcji owadów i drzew podsumować można kilkoma wnioskami: drzewa dysponują różnymi mechanizmami obronnymi pozwalającymi ograniczać skutki uszkodzeń spowodowanych przez żerujące owady, a charakter reakcji obronnych jest zależny od światłotłoczności gatunku oraz od warunków w jakich rośnie drzewo, w szczególnych przypadkach roślina gospodarza może bronić się przed negatywnymi skutkami powstawania galasów, np. dzięki reakcji nadwrażliwości; wystąpienie reakcji obronnej u drzew zaatakowanych przez owady może ograniczyć rozwój współwystępującej infekcji grzybowej, jak ma to miejsce w przypadku infekcji czekoladowej plamistości liści kasztanowca następującej po zasiedleniu liści przez szrotówkę kasztanowcowiaczką; o miejscu żerowania owada w istotny sposób decyduje jakość pokarmu, podobnie rozmieszczenie galasów na liściu, czy w koronie drzew, nie jest przypadkowe i jest warunkowane zapewnieniem rozwijającemu się galasowi miejsca optymalnego w wodę i składniki odżywcze, a w przypadku owadów minujących ważnym czynnikiem jest również rozproszenie ryzyka śmierci potomstwa i wykorzystanie całej dostępnej, zdrowej powierzchni liści kasztanowca, również na tych listkach, na których wystę-

pują uszkodzenia spowodowane przez patogen grzybowy; tkanki galasów są trwale związane ze strukturami anatomicznymi rośliny gospodarza, a w przypadku galasów rozwijających się na liściach związane są z unerwieniem, co oprócz anatomii potwierdzają analizy proteomiczne; długotrwała gradacja szrotówki powoduje znaczne straty w przyroście na grubość.

Na Wydziale Nauk Biologicznych UZ wykłada: botanikę systematyczną, metody statystyczne dla przyrodników i komunikację naukową. Wypromował troje doktorantów i kilku magistrantów. Brał udział w przygotowaniu programu studiów dla kierunków *biomonitoring i zarządzanie środowiskiem* oraz *biologia* o specjalności nauczycielskiej i medycznej. Jest członkiem Komitetu Nauk Leśnych i Technologii Drewna PAN.

Jego pasją jest ornitologia i zwiedzanie świata.

FOT. ARCHIWUM PRYWATNE PROF. M. GIERTYCHA